

НОЗОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ЕНТЕРИТІВ У СОБАК

М. Л. Радзиховський, к. вет. н., доцент
nickvet@ukr.net

Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир

Випадки діареї у собак в ветеринарній практиці — явище звичайне. Зазвичай вони вимагають лише невеликого ветеринарного втручання. Проте завжди є потенційна вірогідність того, що який-небудь з випадків викличе серйозне захворювання. Діарея у собак виникає з абсолютно різних причин — заразної і незаразної етіології. Вірусну етіологію хвороб заразного характеру спричиняють такі родини збудників, як *Herpesviridae*, *Rotaviridae*, *Adenoviridae*, *Parvoviridae*, *Paramyxoviridae*, *Coronaviridae*, кишкові бактерії роду *Salmonella*, *Campylobacter*, *Clostridium*, *E. Coli*, та паразитарної природи *Giardia*, *Cryptosporidium*, *Neospora*. Незаразної етіології бувають аліментарні, токсичні та алергічні. Більшість з вищезгаданих чинників можуть бути первинними з різною мірою патогенності. Зазвичай діагностується полігамність етіологічного спектру збудників, вплив яких викликає значні розлади в організмі собак, і відмічається висока летальність. Тому однією з важливих завдань ветеринарних лікарів є запобігання розвитку діареї у собак шляхом своєчасної діагностики для подальшого відповідного ефективного лікування.

Метою досліджень було вивчення хвороб собак з ураженням шлунково-кишкового тракту і встановлення етіологічного чинника, який викликав цю патологію.

Роботу виконували на факультеті ветеринарної медицини Житомирського національного агроекологічного університету, а також у ветеринарних клініках Житомира у 2014–2016 рр. Діагностичні дослідження проводили у приватній ветеринарній лабораторії ТОВ «Бальд» (м. Київ) за допомогою ПЛР та ІФА.

За період проведення дослідження було виявлено 76 собак з розладами шлунково-кишкового тракту. Клінічні ознаки у цих тварин значною мірою були тотожними (діарея, блювота, зневоднення). У хворих собак відбирали змиви для проведення лабораторної діагностики. Дослідження проводили на десять найпоширеніших хвороб, а саме: парво-, корона-, ротавірусний ентерит, чуму м'ясоїдних, вірусний гепатит, сальмонельоз, кампілобактеріоз, лямбліоз, криптоспоридіоз та неоспороз.

Після проведення досліджень було встановлено, що у 10-ти собак в ректальних змивах не виявлено жодного збудника заразної етіології, тому причиною розладу шлунково-кишкового тракту були незаразні чинники. З 66 тварин, інфікованих лише одним типом збудника, виявлено 24 собаки суто інфекційної, 15 і 9 — паразитарної етіології, а в 42 собак — сумісне інфікування декількома типами збудників. Тварин віком до року було 23, від одного до двох років — 33 і віком понад два роки — 10 собак.

Серед 24 інфекційно хворих собак у 15-и діагностували ураження лише одним типом збудника: аденовірусом — 6, сальмонелою — 3, парвовірусом — 3, ротавірусом — 2 і коронавірусом — 1 тварина. З 9 собак, уражених паразитарним типом збудника: лямбліями — 6, неоспорою — 2, криптоспорою — 1 тварина. У 42 собак при сумісному інфікуванні два типи збудника виявляли у 13, три — 15 та чотири і більше — 14 тварин. Отже, у собак з розладами шлунково-кишкового тракту була встановлена причина незаразної етіології у 13 %, а заразної — у 87 % дослідних тварин. Свою чергою, на долю інфекційних хвороб при моноінфікуванні припадає 63 %, найпоширенішими хворобами є вірусний гепатит, сальмонельоз та парвовірусний ентерит. Інфікування одним типом збудника паразитарної етіології було виявлено у 37 % собак, а основним захворюванням є лямбліоз.